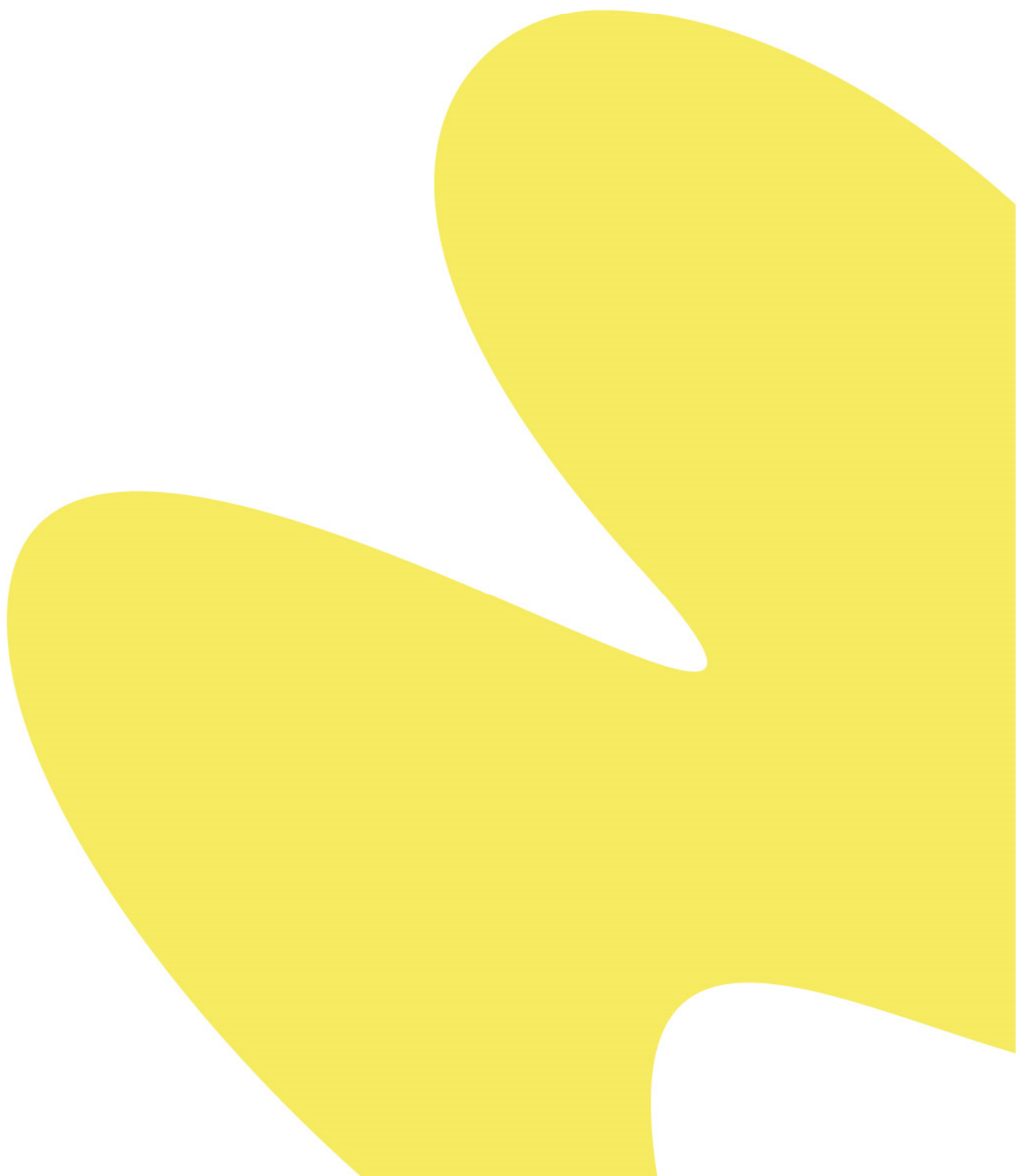

KUOPIO

Väliarviointi

Tarkastuslautakunta 5.9.2023

Kuopion kaupunki
Tarkastuslautakunta
Tarkastustoimisto

5.9.2023

Sisällys

Tarkastuslautakunnan väliarviointi kaupunginvaltuustolle	2
Tarkastuslautakunnan ja tilintarkastuksen vuoden 2023 työohjelmasta	2
Valtuustoon nähden sitovien määrärahojen toteutumaennuste.....	2
Toimintakatteen kehitys palvelualueittain	4
Henkilöstöasiat	5
Lainakanta ja investoinnit.....	6
Verotulot ja valtionosuudet	6
Kaupungin muut tunnusluvut	7
Strategisten tavoitteiden toteutuma	8
Suorituskyky, taloudellisuus- ja vaikuttavuusmittarit	26
Konserniyhtiöille asetetut sitovat tavoitteet	27
Sidonnaisuusilmoitukset	28
Vuoden 2022 arviointikertomuksen havaintoihin saadut vastineet	28

Kuopion kaupunki
Tarkastuslautakunta
Tarkastustoimisto

5.9.2023

Tarkastuslautakunnan väliarviointi kaupunginvaltuustolle

Tarkastuslautakunnan väliarviointi perustuu arviointikokouksiin sekä toiminnan ja talouden seurantaraportteihin. Kuntalain 121§:n mukaisesti Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisena pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 28.8.2023 käsitellyt kuluvan vuoden toisen osavuosikatsauksen ja 4.9.2023 kokouksessaan vastineet vuoden 2022 arviointikertomuksessa esitettyihin havaintoihin.

Kaupunginvaltuustolle raportoidaan talousarvion toteutumista neljä kertaa vuodessa, maaliskä-, syys- ja joulukuun toteutumatilanteen tietojen pohjalta. Neljäs raportti on tilinpäätös ja se kattaa koko vuoden seurannan. Kaikki osavuosikatsaukset sisältävät talouden ja henkilöstön toteutumatiiedot ja talousennusteen. Puolivuotiskatsaus sisältää strategian ja tavoitteiden toteutumisen seurannan, jonka pohjalta tarkastuslautakunta laatii väliarvioinnin.

Tarkastuslautakunnan ja tilintarkastuksen vuoden 2023 työohjelmasta

Tarkastuslautakunta on laatinut kuluvan tarkastusvuoden työohjelman kokouksessaan 30.3.2023. Työohjelman mukaisesti lautakunta on tähän mennessä kuullut varhaiskasvatuspalvelujen, strategisen maankäytön ja asemakaavoituksen johtavia viranhaltijoita toimialansa toiminnan ja talouden toteutumisesta. Kaupungin toimintaa koskevista arviointihavainnoista raportoidaan kevään arviointikertomuksessa.

Tilintarkastusyhteisö TALVEA Julkishallinnon Palvelut Oy:n vastuullinen tilintarkastaja Marko Paasovaara esitteli tarkastuslautakunnalle tilintarkastuksen työohjelman 17.8.2023. Tilintarkastuksen työohjelma pohjautuu tarkastusriskien arviointiin ja siinä huomioidaan vuosittain tehtävien hallinnon, kirjanpidon, tilinpäätöksen, ym. kuntalain edellyttämien tarkastusten lisäksi poikihallinnollisten talous- ja tietohallintoprosessien ja niihin liittyvien kontrollien tarkastus. Tilintarkastuksessa tarkastetaan mm. talousarvion noudattamista ja talousarviorakennetta, investointeja sekä sisäisen valvonnan toimivuutta. Tarkastuskohteille annetaan palaute tarkastuksista ja olennaisista epäkohdista raportoidaan kaupunginjohdolle ja tarkastuslautakunnalle.

Valtuustoon nähden sitovien määrärahojen toteutumaennuste

Osavuosikatsaukseen sisältyy käyttötalouden ja investointien seuranta 31.7. tilanteesta, palvelualueiden ja taseyksiköiden tilinpäätösennuste, tuloslaskelmaennuste, toiminnallisten tavoitteiden seuranta, mittaritiedot sekä johdon katsaukset. Henkilöstön ja investointien seuranta ja ennuste on tehty kesäkuun tietojen pohjalta. Keskeisten konserniyhteisöjen osuudessa on selvitetty puolen vuoden toteumatilannetta sekä ennustetta koko vuodelle.

Kuopion kaupunki
Tarkastuslautakunta
Tarkastustoimisto

5.9.2023

Kaupungin talouden arvioidaan olevan vuoden 2023 tilinpäätöksessä 6,6 milj. euroa ylijäämäinen. Muutetusta talousarviosta ollaan jäämässä 3,1 milj. euroa alemmalle tasolle. Keskeisinä tekijöinä koko vuoden tilanteessa on verotulojen ennusteen paraneminen, mutta toisaalta vahaiskasvatuksen menojen kasvu. Kuluvan vuoden toteumaan liittyy kuitenkin merkittävä riski, mikäli pelastuslaitoksen varallaolokorvauksista saadaan työtuomioistuimen lopullinen päätös, joka on kirjattava tulosaikutteisesti kaupungin tilinpäätökseen.

Talousarviomuutokset

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 12.6.2023 §48 talousarviomuutokset vuodelle 2023 palvelualueiden, yleishallinnon ja Kuopion Tilapalvelujen toimintakatteeseen sekä verotuloihin ja valtionosuuksiin. Muutoksilla on vaikutusta kaupungin talousarvion tuloslaskelmaan ja muutosten jälkeen kaupungin talousarvion ylijäämä on 9,7 milj. euroa.

Tilinpäätösennuste 2023

	2023 Tot. 31.7.	TA 2023 muutettu	Ennuste 31.12.2023	Ero Ta/Ennuste
TOIMINTATUOTOT	116 666	200 332	199 843	-489
TOIMINTAKULUT	-279 856	-490 411	-493 969	-3 558
TOIMINTAKATE	-163 190	-290 079	-294 126	-4 047
VEROTULOT	199 876	307 000	307 000	0
VALTIONOSUUDET	22 995	39 100	39 283	183
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	9 230	8 584	9 460	876
VUOSIKATE	68 912	64 605	61 617	-2 988
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-31 141	-54 911	-55 022	-111
SATUNNAISET ERÄT				0
RAHASTOJEN MUUTOS				0
POISTOERON MUUTOS	27	50	50	0
TILIKAUDEN TULOS	37 798	9 744	6 645	-3 099

Luvut tuhansia euroja. Lähde: Talous- ja omistajaohjaus

Kuopion kaupunki
Tarkastuslautakunta
Tarkastustoimisto

5.9.2023

Toimintakatteen kehitys palvelualueittain

	2022 Tot. 31.7.	2023 Tot. 31.7.	%-ero	Ta 2023 muutettu	Ennuste 31.12.	Ero Ta/Ennuste
Keskusvaaliltk. ja tarkastustoimi	-422	-581	37,5 %	-502	-502	0
Yleishallinto	-6 501	-6 554	0,8 %	-15 060	-15 343	-283
Elinvoima- ja konsernipalvelu	-15 066	-15 535	3,1 %	-28 167	-28 387	-220
Kaupunkiympäristö	5 626	1 411	-74,9 %	174	174	0
Hyvinvoinnin edistäminen	-26 493	-28 288	6,8 %	-46 982	-47 085	-103
Kasvun ja oppiminen	-121 042	-136 978	13,2 %	-237 775	-240 925	-3 150
josta varhaiskasvatuspalvelut	-48 907	-54 322	11,1 %	-91 220	-94 370	-3 150
josta perusopetuspalvelut	-59 716	-67 390	12,9 %	-122 820	-122 820	0
Toimintakate yhteensä	-163 898	-186 527	13,8 %	-328 311	-332 067	-3 756

Luvut tuhansia euroja. Toteumatieto on vertaistettu eli vuoden 2022 luvuista on poistettu hyvinvointialueen palveluiksi siirtyneet terveydenhuolto, perusturva, yleishallinnosta pelastustoimen maksuosuus, kasvun ja oppimisen palvelualueelta koulukuraattori- ja koulupsykologipalvelut sekä elinvoima- ja konsernipalveluista lomituspalvelut. Lähde: Talous- ja omistajaohjaus

Kuopion kaupungin toisessa osavuosisikatsauksessa palvelualueiden antamien selvitysten mukaan Elinvoima- ja konsernipalvelujen toimintakatteen arvioidaan toteutuvan 0,2 milj. euroa talousarviota heikompana. Ennustettu ylitys johtuu työmarkkinatukimaksujen ylityksestä. Lisäksi EU-hankkeiden käsittely on rahoittajalla viivästynyt, eikä kuntarahaosuuksia ole myönnetty talousarviota vastaavaa määrää. Viivästysten vuoksi tukien ja avustusten ennustetaan toteutuvan talousarviota pienempänä 0,1 M€.

Kaupunkiympäristön palvelualueella toimintakatteen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti. Maanvuokratuottojen ja myyntivoittojen ennustetaan toteutuvan talousarviota parempana. Korke- ja kustannustason nousu vaikuttaa rakentamiseen ja mm. asuntojen kysyntään. Tästä syystä maankäyttösopimuskorvausten ja myyntivoittojen toteutumiseen liittyy talousarviovaiheessa arvioitua suurempi epävarmuus. Autopaikkasopimusten tulot jäävät arvioidusta noin 2 milj. euroa Savilahden liikuntakeskuksen maksun vuodelle 2024 siirtymisen takia.

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueella toimintakatteen ennustetaan toteutuvan 0,1 milj. euroa talousarviota heikompana. Liikuntapalvelujen toimintatuottoihin ennustetaan alitusta -0,15 M€, sillä Nilsiäen uimahallin alkuvuosi on jäänyt tavoitteesta ja Lippumäen uimahallin huoltotauko kesti kuukauden pitempään. Vastaavasti toimintakulut ovat alittumassa 0,08 M€ lämmityskustannusten osalta. Museokeskuksen tulokertymän ennustetaan olevan 0,1 M€ talousarviota parempi. Kansalaisopiston maksukertymä jää -0,1 M€ tavoitteesta.

Kasvun ja oppimisen palvelualueella toimintakatteen ennustetaan ylittyvän 3,2 milj. euroa talousarviosta. Varhaiskasvatuksessa on jouduttu lisäämään avustajien määrää talousarviota enemmän. Lisäys perustuu 1.8.2022 lakimuutokseen ja arvioitun tuen tarpeeseen. Henkilöstökulujen ennustetaan kasvavan -1,5 M€ talousarvioon verrattuna. Maksutuotoissa ennustetaan -0,7 M€ aleneminen 1.3.2023 voimaan tulleen lakimuutoksen myötä, jossa asiakasmaksujen tuloajoja nostettiin. Lakimuutos vaikuttaa myös yksityisten päiväkotien palvelusetelikustannuksiin. Tämän hetkinen ennuste on 0,45 M€ kasvua vuodelle 2023. Kotihoidon tuki on ollut alkuvuonna talousarviota suurempi, kustannusennuste loppuvuodelle on kasvua 0,5 M€.

Kuopion kaupunki
Tarkastuslautakunta
Tarkastustoimisto

5.9.2023

Tilapalveluiden toimintakatteen ennustetaan toteutuvan noin 0,3 milj. euroa talousarviota pienempänä. Energiakustannusten ennuste on 1,4 M€ talousarviota parempi. Muiden rakennuksista aiheutuvien kustannusten ennustetaan toteutuvan talousarviota heikompana 1,3 M€. Ennusteessa on huomioitu kouluviraston myyntitappio 0,1 M€. Käyttöomaisuuden myyntivoitot on ennustettu 0,3 M€ talousarviota pienempänä.

Henkilöstöasiat

Koko vuoden henkilöstösuunnite on 3 350,5 henkilötyövuotta. Henkilötyövuodet ovat kasvaneet eniten varhaiskasvatuspalveluissa, perusopetuksessa ja lukiopalveluissa.

Henkilötyövuodet	1-7/2022	1-7/2023	Muutos	%
Elinvoima- ja konsernipalvelut	80,1	83,7	3,6	4,5 %
Kaupunkiympäristön pa.	126,9	127,9	1,0	0,8 %
Hyvinvoinnin edistämisen pa.	228,6	231,8	3,2	1,4 %
Kasvun ja oppimisen pa.	1431,0	1530,6	99,6	7,0 %
josta perusopetus	621,6	655,3	33,7	5,4 %
josta varhaiskasvatus	676,8	730,5	53,7	7,9 %
Ydinkaupunki yhteensä	1866,6	1974,0	107,4	5,8 %
Tilapalvelut	25,4	26,7	1,3	5,1 %
Yhteensä	1892,0	2000,7	108,7	5,7 %

Tarkasteluajankohdan tilanne on vertaistettu poistamalla vuoden 2022 tiedoista hyvinvointialueelle siirtyneiden palvelujen tiedot ja lomituspalvelu, joka siirtyi lisälmen kaupungin vastuulle. Lähde: Työnantajapalvelu

Vuoden 2023 tavoitteena on vähentää sairauspoissaolot 16 päivään/htv. Heinäkuun lopussa oltiin tavoitetasossa tarkasteltaessa kaupunkia kokonaisuutena. Sairauspoissaolojen määrässä on havaittavissa laskua, ei kuitenkaan voi erottaa koronan poistumista ja uusien työkalujen (Aino-työkykyjohtamisjärjestelmä 12/2022 alkaen kattavuus 85 %) käyttöönoton vaikutusta.

Sairauspoissaolot päivää /

henkilötyövuosi	1-7/2022	1-7/2023	Muutos
Elinvoima- ja konsernipalvelut	17,2	10,2	-7,0
Kaupunkiympäristön pa.	8,5	8,5	0,0
Hyvinvoinnin edistämisen pa.	14,9	10,7	-4,2
Kasvun ja oppimisen pa.	19,6	18,1	-1,5
josta perusopetus	14,7	14,9	0,2
josta varhaiskasvatus	25,8	22,0	-3,8
Tilapalvelut	2,3	9,8	7,5
Koko kaupunki pv/htv	17,9	16,1	-1,8

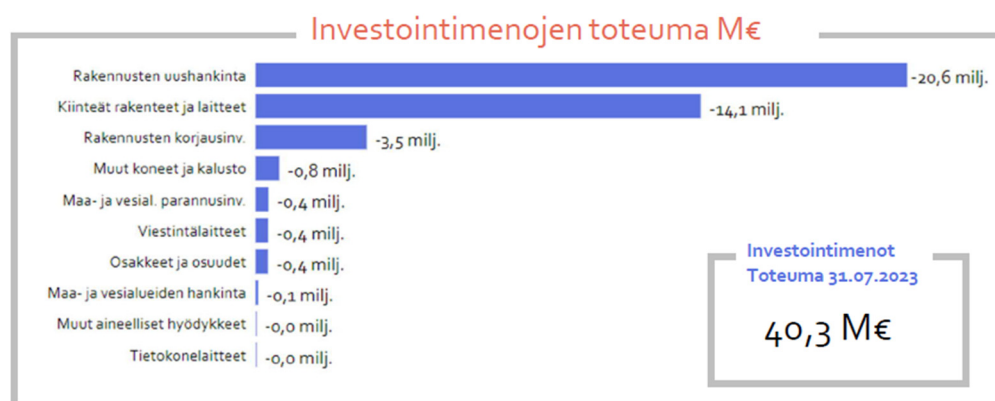
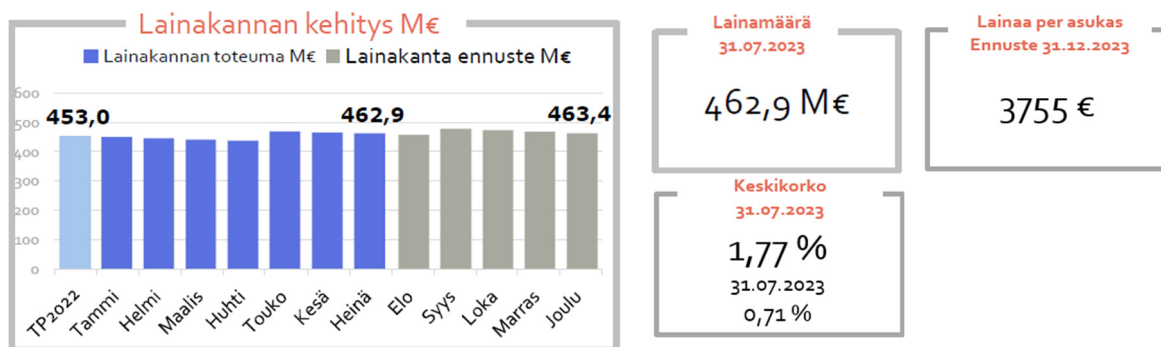
Tarkasteluajankohdan tilanne on vertaistettu poistamalla vuoden 2022 tiedoista hyvinvointialueelle siirtyneiden palvelujen tiedot ja lomituspalvelu, joka siirtyi lisälmen kaupungin vastuulle. Lähde: Työnantajapalvelu

Kuopion kaupunki
Tarkastuslautakunta
Tarkastustoimisto

5.9.2023

Lainakanta ja investoinnit

Kaupungin lainamäärän arvioidaan olevan noin 463,4 milj. euroa vuoden lopussa, mikä on talousarvioon merkittävä pienempi ja lainakannan lisäys kuluvana vuonna jää noin 10 milj. euroon.

Rakennusinvestoinnit TOP 6		Yhdyskuntarakentaminen	
Savilahden liikunta- ja tapaht	-11,6 milj.	Kun.tekn./Liikenneväylät	-11,0 milj.
Riistaveden yhtenäiskoulu	-4,9 milj.	Liikuntapaikat	-2,0 milj.
Pienet investoinnit	-3,0 milj.	Yl. alueet, puistot, virkistysal.	-1,1 milj.
Sinikellon päiväkot	-2,0 milj.	Maa- ja vesial. par/Kaup.ymp.	-0,4 milj.
Taidemuseon kokoelmatilat	-1,6 milj.	Yhteensä	-14,5 milj.
Pääkirjaston yläpohja peruskor	-0,5 milj.		

Lähde: Talous- ja omistajaohjaus

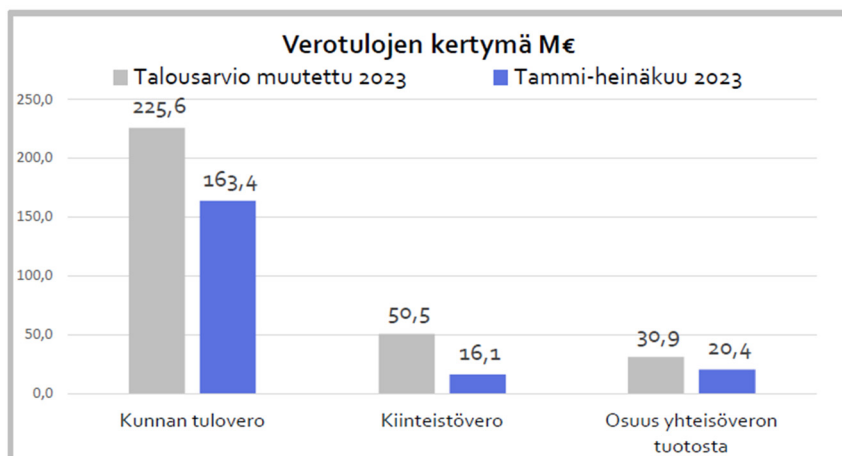
Verotulot ja valtionosuudet

Verotulojen ennustetaan toteutuvan 8,6 milj. euroa talousarvioon merkittävä parempina. Kunnallisverotulojen kasvu selittyy pääasiassa palkkasumman hyvällä kehityksellä. Eriyisen suuri muutos tapahtuu kiinteistöverossa, jossa rakennuskustannusten nousu nostaa kiinteistöjen verotusarvoja ja kiinteistöveron määrää. Kuntaliiton ja valtiovarainministeriön kuntakohtaista päivitettyä verotuloennustetta ei ole vielä saatavilla. Loppuvuoden tilityksiin vaikuttavat vuoden 2022 valmistuvan verotuksen tiedot sekä mahdollinen koko kuntaryhmän jako-osuuden oikaisu.

Kuopion kaupunki
Tarkastuslautakunta
Tarkastustoimisto

5.9.2023

Valtionosuustulojen arvio on noussut hieman talousarviomuutoksen jälkeen lukiokoulutuksen saaman tutkintoon valmistavan koulutuksen rahoituspäätöksen vuoksi.

Verotuloennuste 2023
307,0 M€

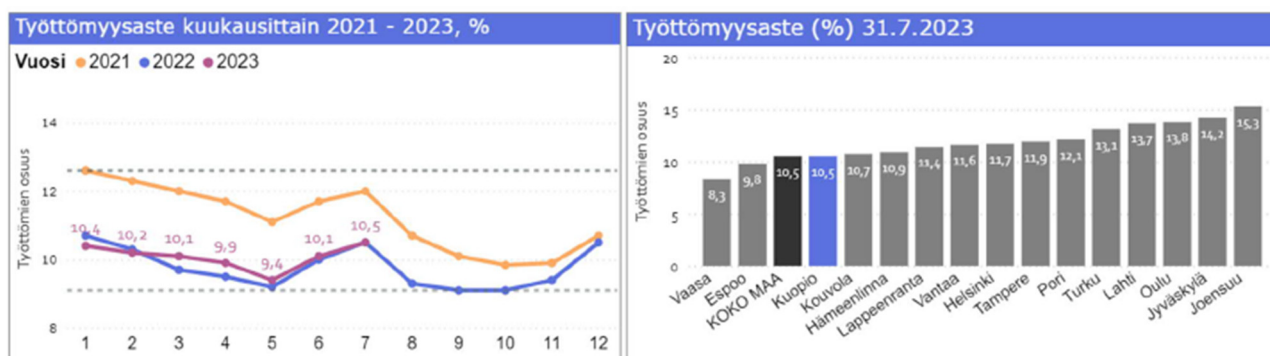
Verotulot
TA muutettu 2023
307,0 M€

Verotulojen toteuma
tammi-heinäkuu 2023
199,9 M€

Kaupungin muut tunnusluvut

Ennakkotiedon mukaan heinäkuun lopun väestömäärä oli 122 819 henkeä. Opiskelijoiden tulo-muutto nostaa väkilukua syksyllä, joten tammi-heinäkuun väestönlisäyksestä (225) ei voi vielä tehdä päätelmiä koko vuoden väestökehityksestä.

Heinäkuun lopussa työttömiä työnhakijoita oli 101 enemmän kuin vuotta aiemmin. Työttömyysaste oli 10,5 %. Avoimia työpaikkoja oli 1 516, mikä oli 907 vähemmän kuin vuosi sitten. Kuopion työttömyysaste on hyvällä tasolla vertailukaupunkien joukossa. Kuopio maksoi Kelalle työmarkkinatuen kuntaosuutta noin 1,0 M€ heinäkuussa. Saajia oli 2004 henkeä.

Kuopion työttömyysasteen kehitys. Lähde: Talous- ja omistajaohjaus

Kuopion kaupunki
Tarkastuslautakunta
Tarkastustoimisto

5.9.2023

Strategisten tavoitteiden toteutuma

Talousarvion strategiaosaan (s. 15 - 20) on koottu valtuustoon nähden sitovat kaupunkistrategiaa vuonna 2023 toteuttavat tavoitteet. Tarkastuslautakunta arvioi valtuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteutumaennustetta tavoitekohtaisessa taulukossa, johon on koottu tavoitteet vastuutahoineen sekä kaupunginhallituksen että tarkastuslautakunnan arviot vierekkäisin sarakkein.

Merkkien selitteet:

- Etenee suunnitellusti/valmis
 - Etenee hitaasti/osittain
 - Tavoite on saavutettu/saavutettavissa
 - Tavoitteen toteutuminen on epätodennäköistä
 - Ei voida arvioida
- ELKO elinvoima- ja konsernipalvelut
 - KYP kaupunkiympäristön palvelualue
 - HEP hyvinvoinnin edistämisen palvelualue
 - KOP kasvun ja oppimisen palvelualue

HYVINVOIVA JA YHTEISÖLLINEN KUOPIO

Strategia-linkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Trendi ja viimeisin saatavissa oleva tieto	Vastuutaho	Tilanne 30.6.	Tarkastuslautakunnan arvio
1.1. Elinympäristö ja osallisuus	Kuopiolaisten tyytyväisyys asuin ympäristöön säilyy korkeana ja asunnottomuus vähenee	Asukkaiden tyytyväisyys oman asuinalueen rakennettuun ympäristöön (asteikko 0 – 10)	7,23 (2020), muita mittauksia ei ole	KYP		 Kaavoituksessa huomioidaan viihtyisyys, ilmanlaatu- ja meluolosuhteet. Vanuvuoreen on laadittu tarkennettuja meluselvityksiä.
		Asunnottomuus	1,2 / 1 000 as. (2020), 1,0 / 1 000 as. (2022)			 Asumis- ja talousneuvontaa on laajennettu. (ARA:n rahoittama hanke, tarjoaa Setlementti Puijola ry.) Asunnottomuus on vähentynyt vuoden 2020 tasosta, mutta pidemmän aikavälin muutosta ei ole. Piiloasunnottomuus ei näy tilastoissa.

Kuopion kaupunki
Tarkastuslautakunta
Tarkastustoimisto

5.9.2023

Strategia-linkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Trendi ja viimeisin saatavissa oleva tieto	Vastuutaho	Tilanne 30.6.	Tarkastuslautakunnan arvio
1.1. Elinympäristö ja osallisuus	Lisäämme asukkaiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia	Asukkaiden vaikuttaminen itseään koskeviin asioihin	4,94 (2020), muita mittauksia ei ole (asteikko 0-10)	Kaikki	✓	 Kyselyä ei ole tehty. Osallistamista on toteutettu, mm. Luonnon monimuotoisuus- ja Resurssiviisausohjelmat, pitäjäraatikysely, nuorisovaltuusto, vanhus- ja vammaisneuvostot sekä romanityöryhmä, Demokratiatyön askelkuvioita kirjastossa -hanke (AVI). Maahanmuuttajille ei ole erillistä osallistavaa ohjelmaa.
1.1. Elinympäristö ja osallisuus	Parannamme arjen turvallisuutta ja ympäristön esteettömyyttä	Asukkaiden tyytyväisyys oman asuinalueen turvallisuuteen	95,6 % tyytyväisiä (2015), muita mittauksia ei ole	HEP, KYP, Kuopion Tilapalvelut	✓	 Ei voida arvioida, koska ei ole mitattu.
		Katuturvallisuusindeksi	100,1 (2020) 90,8 (2021) 80,0 (2022)			 Katuturvallisuusindeksi on huonontunut merkittävästi vuodesta 2020.
		Kaatumisiin ja puutoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneillä	489,4 (2017) 344,4 (2022)			 Hoitojaksojen määrät ovat pienentyneet. Mittari kuvaa ikääntyneiden parantunutta toimintakykyä.

Strategia-linkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Trendi ja viimeisin saatavissa oleva tieto	Vastuutaho	Tilanne 30.6.	Tarkastuslautakunnan arvio
1.1. Elinympäristö ja osallisuus	Lisäämme aktiivisuutta ja yhteisöllisyyttä tukevia kohtauspaikkoja ja luonnon saavutettavuutta	<p>Virkistys- ja urheilualueiden määrä / 1000 asukasta</p> <p>Asukastoiminnan kävijämäärät</p> <p>Nuorisotilojen kävijämäärät</p>	<p>6,62 (2018) 8,13 (2020)</p> <p>102 012 (2019) 53 300 (2020) 24 986 (30.6.2023)</p> <p>226 168 (2018) 175 521 (2020) 78 945 (30.6.2023)</p>	HEP, KOP, KYP, Kuopion Tilapalvelut	<p>✓</p>	<p> Virkistys- ja urheilualueiden määrä on kasvanut, esim. ulkoilualueille on tullut laavuja. Entinen Alavan palvelutalo on uudistettu yhteisöllisyyttä palvelevaksi Alava-taloksi.</p> <p> Asukastoimintaan osallistuneiden määrä romahti vuonna 2020, eikä ole palautunut.</p> <p> Nuorisotilojen kävijämäärä väheni vuonna 2020, sen jälkeen se on ollut nousussa, mutta ei ole saavuttanut vuoden 2018 tasoa. Koulunuorisotyö on alkanut yläkouluilla vähitellen. Kävijämäärät eivät sisälly tilastoon.</p>

Strategia-linkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Trendi ja viimeisin saatavissa oleva tieto	Vastuutaho	Tilanne 30.6.	Tarkastuslautakunnan arvio
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Arjen fyysinen aktiivisuus lisääntyy kaikissa ikäryhmissä	<p>Lasten ja nuorten liikkuminen</p> <p>Aikuisten liikkuminen</p> <p>Kotona asuvien 75 vuotta täyttäneiden osuus ikäluokasta</p>	<p>Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, % 4. ja 5 luokan oppilaat 45,1 (2017) 48,4 (2021)</p> <p>Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, % 8. ja 9. luokan oppilaat 19,6 (2017) 25,6 (2021)</p> <p>92,1 (2020) 92,9 (2022)</p>	HEP, KOP		<p> Koululaisten liikunta on pysynyt ennallaan. Liikkuvien määrä putoaa puoleen 4.-5. luokalta 8.-9. luokkaan siirryttäessä.</p> <p> Alle 20-vuotiaiden lasten ja nuorten hyvinvointiranneketta on käytetty seurantajaksolla n. 63 000 kertaa.</p> <p> Aikuisten liikkumista ei ole mitattu. Lisätty pop up tyyppistä matalan kynnyksen liikuntaa ja kävelyryhmiin aktivointia ja tuettu noin 140 vapaaehtoisen ikääntyneen vertaisohjaajatoimintaa. 65-vuotiaitten hyvinvointirannekkeen käyttömääristä ei ole tietoa. Kotona asuvien 75 vuotta täyttäneiden osuus ikäluokasta on kasvanut vuoden 2020 jälkeen. Palvelutarjonta on kasvanut.</p>
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Päihdemyönteisyys ja päihteiden käyttö vähenevät kaikissa ikäryhmissä	<p>Nuorten päihdemyönteisyys ja päihteiden käyttö</p> <p>Aikuisten päihteiden käyttö (AUDIT-C = alkoholin käytön riskirajan ylittävien %-osuus)</p>	<p>Päihdemyönteisyyden trendi on kasvava.</p> <p>32,7 (2014) 33,3 (2020)</p>	HEP, KOP		<p> Jätevesitutkimusten mukaan huumeiden käyttö väheni vuonna 2020 merkittävästi. Vuoden 2022 lopulla käyttö on kasvanut, mutta ei ole vuoden 2019 tasolla. Etsivässä nuorisotyössä asiakasmäärä on ollut kasvussa alkuvuoden aikana.</p>

Strategia-linkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Trendi ja viimeisin saatavissa oleva tieto	Vastuutaho	Tilanne 30.6.	Tarkastuslautakunnan arvio
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Asukkaiden, erityisesti nuorten, mielen hyvinvointi kohenee	Positiivista mielen-terveyttä kokeneiden osuus	Positiivista mielen-terveyttä kokeneiden osuus on jonkin verran vähentynyt.	HEP, KOP	✓	<p> Positiivista mielen-terveyttä kokeneiden osuus on jonkin verran vähentynyt.</p> <p>Lukiokoulutuksessa hyvinvointihankkeen toiminta on aloitettu ja lukioiden tukena on hyvinvointivalmentajia. Perusopetuksessa järjestetty mm. NEPSY-, positiivinen pedagogiikka- sekä tunne- ja vuorovaikutustaidot täydennyskoulutusta.</p>
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Yksinäisyyden kokemuksen vähenee	Lasten ja nuorten kokemus yksinäisyys Aikuisten kokemus yksinäisyys		HEP, KOP	➔	<p> Itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus on kaikissa ikäryhmissä kasvussa.</p>
1.3. Elinikäinen oppiminen, työ ja toimeentulo	Pitkäaikaistyöttömyys ja nuorisotyöttömyys vähenevät	Työttömyysprosentit Työttömien lukumäärät	<p>työttömyysaste 13,0 (2020) 9,8 (2022)</p> <p>Pitkäaikaistyöttömien määrä on vähentynyt vuoden 2021 tasosta. Nuorisotyöttömien lukumäärässä trendi on laskeva.</p>	ELKO	✓	<p> Kesäkuun 2023 lopussa työttömyysaste oli 10,1 % (10,0 % 06/2022). Työttömiä oli 5 890 (5 785 hlöä 06/2022), pitkäaikaistyöttömiä 2 289 (2 539 hlöä 06/2022) ja nuorisotyöttömiä 809 (841 hlöä 06/2022).</p>

Kuopion kaupunki
Tarkastuslautakunta
Tarkastustoimisto

5.9.2023

Strategia-linkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Trendi ja viimeisin saatavissa oleva tieto	Vastuutaho	Tilanne 30.6.	Tarkastuslautakunnan arvio
1.3. Elinikäinen oppiminen, työ ja toimeentulo	Vahvistamme työikäisten työkykyä sekä työssä jaksamista	Työkyvyttömyyseläkettä saavien osuus työikäisistä	9,8 (2014) 7,7 (2022)	ELKO		<p> Työkyvyttömyyseläkettä saavien osuus on tasaisesti laskenut.</p> <p> Koulutuksen ulkopuolelle jääneiden osuus on lähtenyt uudelleen kasvuun vuoden 2018 jälkeen.</p>
		Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, osuus vastaavan ikäisestä väestöstä	6,5 (2014) 5,1 (2018) 5,8 (2021)			
1.4. Laadukas varhaiskasvatus ja yleissivistävä koulutus	Tarjoamme kaikille lapsille ja nuorille laadukkaan varhaiskasvatuksen ja koulupolun sekä siihen tarvittavan tuen	Perusopetus: opetuksen eurot / oppilas, vuosiviikkotunnit / oppilas, ryhmäkoko	Opetuksen eurot / oppilas: 9 922 (2020) 10 189 (2022).	KOP, HEP		<p> Yleisopetuksen tuntimäärä on vähentynyt, mutta menot ovat kasvaneet.</p> <p>Kasvatus- ja koulutuspoliittisen ohjelman toimenpiteiden tarkentaminen ja priorisointi on toteutettu keväällä perusopetuksessa ja varhaiskasvatuksessa. Arvioinnin mittaristo on vielä kesken.</p>
		Kuopion koulutuspoliittisen ohjelman toteutuminen	Yleisopetuksen tunnit (sis. erityistehtävät, kerhotunnit, tukiopeutus ja osa-aikainen erityisopetus) /oppilas 1,77 (2017) 1,65 (2021)			

Kuopion kaupunki
Tarkastuslautakunta
Tarkastustoimisto

5.9.2023

Strategia-linkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Trendi ja viimeisin saatavissa oleva tieto	Vastuutaho	Tilanne 30.6.	Tarkastuslautakunnan arvio
1.5. Vapaa-ajan mielekäs tekeminen ja kokeminen	Tarjoamme eri-ikäisille merkityksellistä tekemistä ja kokemista, muun muassa kulttuurista, harrastuksista ja vapaaehtoistoiminnasta yhdenvertaisesti	<p>Kulttuuritilojen kävijämäärät</p> <p>Kansalaisopiston opiskelijamäärä ja opetustunnit</p> <p>Sisä- ja ulkoliikuntatilojen sekä kaupallisten tilaisuuksien käyntikerat</p>	<p>1,8 milj. (2015) 2,6 milj. (2022)</p> <p>24 288/44 216 (2018) 21 310/43 950 (2022)</p> <p>1,28 milj. (2018) 1,44 milj. (2022)</p>	HEP, KOP	<p></p>	<p> Kulttuuritilojen kävijämäärät ovat kasvaneet.</p> <p> Opiskelijamäärät ja opetustunnit eivät ole vielä vuoden 2018 tasolla.</p> <p> Sisä- ja ulkoliikuntatilojen sekä kaupallisten tilaisuuksien käyntikertojen määrät ovat kasvaneet.</p>

Kuopion kaupunki
Tarkastuslautakunta
Tarkastustoimisto

5.9.2023

KASVAVA JA ELINVOIMAINEN KUOPIO

Strategia-linkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Trendi ja viimeisin saatavissa oleva tieto	Vastuutaho	Tilanne 30.6.	Tarkastuslautakunnan arvio
2.1. Kilpailukykyinen ja kannustava yrittäjyysympäristö	Tuemme yhdessä eri toimijoiden kanssa yrittäjyyskasvatusta, uutta yritystoimintaa sekä olemassa olevien yritysten kasvua ja elinvoimaa	Liikevaihdon ja viennin kehitys	Liikevaihto 6 005 milj. € (2014) 7 973 milj. € (2021) 9 340 milj. € (2022) Viennin kehitys 557 milj. € (2014) 1 018 milj. € (2021) 1 325 milj. € (2022)	ELKO, KOP		 Yritysten liikevaihdossa on ollut merkittävä kasvu. Taloudellisissa mittareissa on huomattava kasvu. Korona aiheutti vain pienen notkahduksen.
		Yrityskanta / 1000 as.	50,7/1000 as. (2014) 62,2 /1000 as. (2022)			
		Uudet yritykset / 1000 as.	4,0/1000 as. (2014) 6,5 /1000 as. (2022)			
		Yritysmyönteisyysmittaukset	Elinkeinopolitiikan kokonaisarvosana sijoitus yli 50 000 asukkaan kunnat 8. sija (2014) 2. sija (2022)			
2.1. Kilpailukykyinen ja kannustava yrittäjyysympäristö	Tonttitarjontamme on riittävä ja monipuolinen	Yritystontit (sopivuus, määrä)		KYP, ELKO		 Saatujen selvitysten mukaan kerrostalotontteja riittää hyvin lähitulevaisuuteen, mutta puutetta on ydinkaupungin läheisyydessä isoista yritystonteista, y-tonteista ja omakotitalotonteista.

Strategia-linkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Trendi ja viimeisin saatavissa oleva tieto	Vastuutaho	Tilanne 30.6.	Tarkastuslautakunnan arvio
2.1. Kilpailukykyinen ja kannustava yrittäjyyssympäristö	Yritykset saavat osaa työvoimaa	<p>Pk-yritysten työvoiman saatavuus</p> <p>Työllisyysaste</p> <p>Avoimet työpaikat</p>	<p>65,3 (2014)</p> <p>69,2 (2019)</p> <p>70,3 (2021)</p> <p>1 164 (2017)</p> <p>2 306 (2021)</p> <p>1 546 (30.6.2023)</p>	ELKO	<p>✓</p>	<p> Vuonna 2022 25 % ja vuonna 2023 23 % (30.6.2023) yrityksistä ilmoittaa työvoiman saatavuuden olevan merkittävin työllistämisen este. Työvoiman saatavuuden ongelmat muodostavat hidasteen.</p> <p> Työllisyysaste on kasvanut.</p> <p>Avoimien työpaikkojen määrä on ollut kasvussa, paitsi vuonna 2021 oli poikkeuksellisen suuri avoimien työpaikkojen määrä.</p>
2.2. Rohkea ja kestävä kaupunkikehitys	Mahdollistamme monipuolisen ja riittävän asuntotuotannon sekä monipaikkaisen elämän	<p>Asuntotuotanto (lkm, tyyppi, hallintasuhde)</p> <p>Asuntotuotannon tonttireservi, vuotta</p>	<p>859 (2014)</p> <p>1 803 (2018)</p> <p>1 428 (2022)</p>	KYP	<p>✓</p>	<p> Asuntorakentaminen on ollut edelleen vilkasta.</p>
2.2. Rohkea ja kestävä kaupunkikehitys	Kaupunkikeskusta, lähiöt ja maaseutu ovat elinvoimaisia ja viihtyisiä	Maaseutuohjelman toteuttaminen		KYP, ELKO	<p>✓</p>	<p> Maaseutuohjelman tilannekatsaus on käsitelty kaupunginhallituksessa 29.5.2023, § 177. Ohjelman toteutus on alkuvaiheessa.</p>
2.2. Rohkea ja kestävä kaupunkikehitys	Kehitämme Savilahtea kärkihankkeena	Savilahden rakentamisen eteneminen		KYP, ELKO	<p>✓</p>	<p> Liikunta- ja tapahtumakeskus Luolan rakentamisessa on käynnistynyt 2. vaihe sisä-, pääsisäänkäynti- ja tekniikkarakentamisella.</p>

Strategia-linkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Trendi ja viimeisin saatavissa oleva tieto	Vastuutaho	Tilanne 30.6.	Tarkastuslautakunnan arvio
2.3. Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä ja laadukas koulutus	Kuopio on vetovoimainen opiskelukaupunki	Koulutuksen vetovoimaisuus, (hakijamäärät/aloituspaikka); UEF/ amk/ Sakky/lukio Alueelle jäävien valmistuneiden osuus yliopisto/amk	3,19/2,43/1,08/1,12 (2019) 3,42/2,60/1,15/1,10 (2023) 39,8/62,3 (2014) 32,1/59,2 (2021)	KOP, ELKO	✓	<p> Yliopiston ja ammattikorkeakoulun hakijamäärien trendit ovat kasvavia, ammattikoulun ja lukkioiden hakijamäärissä on vaihtelua vain vähän. Ikäluokkien koon vaihtelu ei selitä hakijamäärän vaihtelua.</p> <p> Varsinkin yliopistosta valmistuneiden alueelle jääminen on vähentynyt.</p>
2.3. Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä ja laadukas koulutus	Koulutus vastaa ennakkoivasti työelämän muuttuviin tarpeisiin			KOP, ELKO	✓	<p> Mittaria ei ole. Itä-Suomen yliopiston DI-koulutus oli mukana korkeakoulujen yhteishaussa keväällä 2023. 105 uudesta aloituspaikasta 35 sijoittuu Kuopioon (teknillinen fysiikka).</p> <p>Yksityinen koodikoulu saanut rahoituksen (ESR) ja opiskelijahaku käynnistyy syksyllä 2023.</p>
2.3. Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä ja laadukas koulutus	Innovaatioekosysteemi edistää liiketoiminnan kasvua ja houkuttelee uusia toimijoita alueelle	Panostukset t&k toimintaan	Tutkimus- ja kehitysrahoitus, milj. € 113,4 (2014) 217,3 (2021)	ELKO	➔	<p> Ekosysteemisopimukseen liittyvät hankkeet ovat viivästyneet EURA-järjestelmän ongelmien takia.</p> <p> Tutkimus- ja kehitysrahoitus on kasvanut lähes kaksinkertaiseksi seitsemässä vuodessa.</p>

Strategia-linkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Trendi ja viimeisin saatavissa oleva tieto	Vastuutaho	Tilanne 30.6.	Tarkastuslautakunnan arvio
2.4. Kasvava ja vastuullinen matkailu	Edistämme monimuotoista kaupunkikulttuuria, tapahtumia ja matkailua	Tapahtuma-avustukset (esim. konferenssit, musiikkitapahtumat) Tapahtumakävijät	30.6.2023 mennessä tapahtuma-avustuksia myönnetty 167 760 € 58 836 kävijää (30.6.2023)	ELKO, HEP	✓	 Järjestetty runsaasti erilaisia tapahtumia, tilaisuuksia ja näyttelyjä eri kohderyhmille niin kaupunkikeskustassa, lähiöissä kuin maaseutualueilla.
2.4. Kasvava ja vastuullinen matkailu	Kehitämme matkailun kärkihankkeena Tahkoa sekä Kuopion muita matkailualueita yhdessä toimijoiden kanssa	Matkailijoiden yöpymiset Hankkeiden eteneminen	539 244 (2014) 408 589 (2020) 535 189 (2022)	KYP, ELKO	✓	 Matkailijoiden yöpymisten määrä on saavuttanut koronaa edeltävän tason. Useita matkailuinvestointeja on valmistunut/rakenteilla mm. Luoto Kuopion satamassa sekä Tahkon Panorama ja hotelli-investoinnit.
2.5. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta	Aktiivinen, ennakoiva edunvalvonta ja vaikuttaminen tukee Kuopion tunnettuutta ja kehittymistä. Painopisteenä alueen saavuttavuuden (tie-, raide-, lento-, vesiliikenne ja ICT-yhteydet) parantaminen.	Imago- ja mainetutkimukset Onnistuminen edunvalvonnessa		ELKO, KYP, Kaikki	✓	 Kuopio oli toiseksi vetovoimaisin kaupunki heti Tampereen jälkeen T-Median suomalaisten kaupunkien elinvoimaa ja mainetta asukkaiden sekä potentiaalisten asukkaiden keskuudessa selvittäneen Kaupunkien Vetovoima & Pitovoima - tutkimuksen mukaan. Edunvalvonnan toimintamalli otettiin käyttöön. Toteutettiin edunvalvonnan esittelymateriaali sekä uudistettiin verkkosivut.

ILMASTO- JA RESURSSIVIISAS KUOPIO

Strategia-linkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Trendi ja viimeisin saatavissa oleva tieto	Vastuutaho	Tilanne 30.6.	Tarkastuslautakunnan arvio
3.1. Kiertotalous ja resurssiviisaus	Edistämme puurakentamista mm. kaavoituksen keinoin	Toteutuneet puurakennushankkeet		KYP, Tilapalvelut	✓	 Mittaritietoa ei ole saatavissa.
3.1. Kiertotalous ja resurssiviisaus	Kuopiossa on vahva kiertotalouden yritysverkosto ja sitä tukevaa koulutus- ja innovaatiotoimintaa	Kiertotalousyritysten määrä ja liikevaihto Hankkeiden eteneminen	349 kpl (30.6.2023)	ELKO, KYP	✓	 Kiertotalousyrityksellä tarkoitetaan vuokraus-, kierrätys-, korjaus- ja huoltotoimintaa. Hepomäen kiertotalousalueen suunnittelu ja käyttöönotto ovat valmistelussa. Se mahdollistaa useiden kiertotalousyritysten sijoittumisen alueelle.
3.1. Kiertotalous ja resurssiviisaus	Hankintamme ovat vastuullisia ja hiilineutraaleja	Ympäristökriteerit sisältävät kilpailutukset (M€/v, kpl/v, %)		Kaikki	✓	 Mittaritietoa ei ole saatavissa. Hankintaohjelma vuosille 2023 - 2030 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 12.6.2023, § 51. Ohjelman valmistelun rinnalla on päivitetty hankinta- ja pienhankintaohjeet. Suorahankintoina tehdyistä hankinnoista ei kerry tilastotietoa.
3.2. Viisas liikkuminen ja kestävä yhdyskuntarakenne	Suunnittelemme ja toteutamme kestäväää ja vähähiilistä yhdyskuntarakennetta mm. edistämällä vaihtoehtoisen lataus- ja tankkausverkoston rakentamista	Tieliikenteen CO ₂ -päästöt kt CO ₂ -ekv	198,20 (2016) 176,6 (2022)	KYP	✓	 Tieliikenteen päästöt ovat vähentyneet vuoden 2016 tasosta. Myös liikennesuoritteiden määrä on vähentynyt. Kaasutankkausasemalle on osoitettu paikka Tehdaskadun asemakaavaluonnokseen.

Strategia-linkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Trendi ja viimeisin saatavissa oleva tieto	Vastuutaho	Tilanne 30.6.	Tarkastuslautakunnan arvio
3.2. Viisas liikkuminen ja kestävä yhdyskuntarakenne	Edistämme kestävien liikkumismuotojen (joukkoliikenne, kävely, pyöräily, yhteiskäyttöautot) käyttöä ja toimintaedellytyksiä	Joukkoliikenteen matkustajamäärä / v (1000 matkustajaa) Kestävien liikenne- muotojen osuus matkoista	7 358 (2019) 7 300 (2022) 45 % (2020)	KYP	✓	 Joukkoliikenteen matkustajamäärä on noussut koronaa edeltävälle tasolle. Tuoretta mittaritietoa ei ole saatavissa.
3.3. Luonnon monimuotoisuuden edistäminen ja luontokadon torjunta	Otamme maankäytön- suunnittelussa sekä metsien ja viheralueiden hoidossa huomioon luonnon monimuotoisuuden	Luonnonsuojeluvuon- teiden määrä (ha / %) Vanhojen metsien osuus (%) Lehtipuuston osuus	755/7 (2021) 17 % (2021) 22 % (2021)	KYP	✓	 Tuoreita mittaritietoja ei ole saatavissa. Luonnon monimuotoisuusohjelman (LUMO) toimenpiteet ovat valmiit. Ohjelma valmistuu syksyllä 2023. Metsien hoidon ja käytön kokonaiskestävyyden seurantajärjestelmä on valmistumassa.
3.4. Huoltovarmuus ja kriinsietokyky	Teemme aktiivisesti toimia ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja ilmatoriskien (mm. sään ääri-ilmiöt) pienentämiseksi	CO ₂ -päästöt / asukas (t CO ₂ -ekv / as)	6,4 (2014) 5,2 (2021) Suomen keskiarvo v. 2020 6,57	Kaikki	✓	 Kuopion kaupungin hallinnoima Suunnitelmallisen ilmastotyön juurruttaminen Pohjois-Savoon-hanke (SISU)-hanke (EAKR) on käynnistynyt. Seurantajaksolla on mm. perustettu Hiltulanlahti 3 -suunnittelualueelle massapankki, jolla pyritään vähentämään maamassojen liikkutusta ja siitä aiheutuvia päästöjä. Huoltovarmuus ja kriinsietokyky on ymmärretty ilmastonmuutoksen kannalta. Pandemiaa ja sotatilannetta ei ole mitareissa huomioitu.

Kuopion kaupunki
Tarkastuslautakunta
Tarkastustoimisto

5.9.2023

Strategia-linkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Trendi ja viimeisin saatavissa oleva tieto	Vastuutaho	Tilanne 30.6.	Tarkastuslautakunnan arvio
3.4. Huoltovarmuus ja kriisisietokyky	Tuemme paikallista maataloutta ja elintarviketuotantoa tarjoamalla lähellä tuotettua ja ilmastoviisasta ruokaa huoltovarmuuden parantamiseksi sekä vähennämme ruokahävikkiä	Lähiruuan osuus Kasviproteiinien osuus (%:a kg) Ruokahävikin määrä (kg)	5,17 (2020) 9,9 (2023) 16 (2018) 33,03 (2023)	Kaikki, Servica	✓	<p> Lähiruuan osuus on noussut, mutta Kuopion on jäljessä valtakunnallisesta tasosta. Julkiskeittiöiden lähiruuan osuus on keskimäärin 16 % (Ruralia Instituutti).</p> <p> Servica Oy on ottanut käyttöön uuden ruokahävikin seurantajärjestelmän kaikissa toimipainoissa ja tiedot hävikkimääristä ovat täsmentyneet. Tämän vuoksi mittaritieto ruokahävikin määrästä ei ole vertailukelpoinen.</p> <p> 30.6.2023 tiedon perusteella ruokahävikin määrä on kasvussa.</p>
3.4. Huoltovarmuus ja kriisisietokyky	Tehostamme energiankäyttöä 10 prosenttia ja lisäämme uusiutuvien energiamuotojen käyttöä	Sähkön ja lämmön ominaiskulutus kaupungin kiinteistöissä (kWh / r-m ³) (Tunnusluku, joka lasketaan jakamalla lämmitykseen käytetty energiamäärä rakennuksen tilavuudella) Uusiutuvan energian osuus tuotetusta energiasta (%)	16/35 (2018) 16/33 (2022) 55 (2016) 75 (2021)	Kaikki	✓	<p> Energian käyttö ei ole tehostunut. Sähkön ja lämmön ominaiskäyttö on pysynyt samalla tasolla ja tilamäärät kasvaneet.</p> <p> Uusiutuvan energian osuus on kasvanut merkittävästi.</p>

UUDISTUVA JA YHDESSÄ TEKEVÄ KUOPIO

Strategia-linkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Trendi ja viimeisin saatavissa oleva tieto	Vastuutaho	Tilanne 30.6.	Tarkastuslautakunnan arvio
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Kehitämme palvelujamme (ml. digipalvelut) asiakaslähtöisesti ja ratkaisukeskeisesti organisaatorajat ylittäen ja teemme aktiivista verkostoyhteistyötä palvelujen kehittämiseksi	Palvelujen digitalisaatioaste (digitalisaatioaste (digitalisaatioaste 0,9 ylittävien palvelujen määrä, mm. asiakkaan vahva sähköinen tunnistautuminen) Tyytyväisyys palveluihin	9 (2020) 14 (2022)	Kaikki	✓	 Digitalisaatioaste on kasvanut. Poikkeamislupakäyttelyissä on otettu käyttöön Lupa.fi-sovellus. Valmisteltu ja jalkautettu tiedonhallintalain mukainen muutosvaikutusten arviointimalli. Päivitetty digitasokartoitus. Tyytyväisyyttä palveluihin ei ole mitattu.
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Lisäämme hallinnon ja päätöksenteon avoimuutta ja asukkaiden vaikuttamisen mahdollisuuksia	Kuntalais- ja asiakaspalautteet Kuntalaisaloitteet	1 919 (2014) 6 522 (2022) 24 (2014) 34 (2022)	Kaikki	✓	 Kuntalais- ja asiakaspalautteiden määrä on kasvanut merkittävästi. Kuntalaisaloitteiden määrä vaihtelee vuosittain.
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Lapsivaikutusten arviointi otetaan käyttöön valmistelussa ja päätöksenteossa	Tehtyjen lapsivaikutusarviointien määrä		Kaikki	➔	 Laadittu ohjeistus lapsivaikutusten arvioinnin toteutukseen. Varsinaisia lapsivaikutusten arvioinnitehtäviä ei ole tehty.
4.2. Uudistuva johtaminen	Vahvistamme Kuopion työnantajavetoa	Hakijoita / avoin työpaikka Työnantajan suositteluindeksi (työnantajaa suositteluiden osuus)	11,5 (2014) 4,7 (2022) 69,40 (2021) 67,30 (2022)	Kaikki	➔	 Hakijoiden määrä avoimiin työpaikkoihin on jatkuvasti laskenut. Henkilöstön saatavuus (vakituiset ja sijaiset) vaihtelee huomattavasti vastuualueittain. Osalla vastuualueista henkilöstön saatavuus ja poissaolot ovat vaikeuttaneet mm. palvelujen järjestämistä.

Kuopion kaupunki
Tarkastuslautakunta
Tarkastustoimisto

5.9.2023

Strategia-linkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Trendi ja viimeisin saatavissa oleva tieto	Vastuutaho	Tilanne 30.6.	Tarkastuslautakunnan arvio	
4.2. Uudistuva johtaminen	Kehitämme laadukasta päätöksentekoa, johtamista sekä hyvää ilmapiiriä ja varmistamme toimivat rakenteet	Toimielinten itsearviointien kehitys		Kaupungin johto			Toimielinten arviointikyselyt tehty- koonnit valmistuvat syyskuussa.
4.2. Uudistuva johtaminen	Tuemme esimiestyötä ja kehitämme esimiesten osaamista	Johtamisen arvioinnit		ELKO, Kaikki			Mittaritietoa ei ole saatavissa.
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Varmistamme henkilöstön osaamisen ja urakehityksen	Koulutuspäivät / htv Työkierto Sisäisesti täytetyt avoimet työpaikat	18 019 (2016) 10 846 (2022) 343 (2018) 334 (2022) 109 (2021) 229 (2022)	Kaikki			Koulutukseen osallistuminen on vähentynyt merkittävästi. Työkierrossa olevien henkilöiden määrä on ollut viiden vuoden aikana suunnilleen sama. Sisäisesti täytettyjen avoimien työpaikkojen määrät kasvoivat voimakkaasti vuosien 2021 ja 2022 välillä. Sitä ennen määrät suunnilleen samalla tasolla. Muutos heijastaa työvoiman saatavuusongelmaa.
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Kehitämme henkilöstön koettua työhyvinvointia ja myönteistä työntekijäkokemusta	Työhyvinvointikysely Sairauspoissaolot	Toteutettu vuonna 2022.	Kaikki			Vuonna 2022 sairauspoissaolot nousivat korkealle (21 pv/htv). Sairauspoissaolot laskivat 1-7/2023 tasolle 16,1 pv/htv ollen vuosien 2016-2021 tasolla. Perusturva- ja terveydenhuollon palvelualueiden siirtyminen hyvinvointialueelle vaikuttaa tulosten vertailtavuuteen.

Strategia-linkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Trendi ja viimeisin saatavissa oleva tieto	Vastuutaho	Tilanne 30.6.	Tarkastuslautakunnan arvio	
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Kannustamme henkilöstöä oman työn ja työyhteisön kehittämiseen. Tuemme koikelukulttuuria ja kehitämme osallisuuden rakenteita/foorumia.	Henkilöstön kehittämisaloitteiden määrä Etätyötä tehneet henkilöt ja etätyöpäivät	40 (2020) 10 (2021) 21 (2022) 2 248 (2020) 1 473 (2022) 107 944 (2020) 79 859 (2022)	Kaikki			Henkilöstön kehittämisaloitteiden määrä vaihtelee vuosittain. Koronan aikainen suuri etätyöpäivien määrä, sekä etätyötä tehneiden henkilöiden määrä, on myöhemmin vakiintunut.
4.4. Kestävä talous	Kehitämme toimintaa ja talouttamme siten, että tulorahoitus mahdollistaa toimivat palvelut ja tarvittavat investoinnit	Vuosikate % poistoista Investointien tulorahoitus % Lainamäärä € / asukas		Kaikki			Ydinkaupungin poistot vuonna 2022 oli 90,9 ja ennuste vuodelle 2023 on 112 %. Tämän toteutumiseen sisältyy riskejä, kuten pelastuslaitoksen palkkavelka. Talouden tasapainottamisohjelman valmistelu on käynnissä.
4.4. Kestävä talous	Mitoitamme palveluverkostomme asiakastarpeen ja talouden kestävyyden mukaisesti ja pidämme palvelutuotannon tarvikkeet kiinteistöt kunnossa	Tilakustannukset % kokonaiskustannuksista		Kuopion Tilapalvelut, Kaikki			Mittaritietoa ei ole saatavilla. Koulupalveluverkon optimointi ei ole edennyt. Tarve olemassa myös alakoulujen ja maaseutualueen kouluverkon tarkasteluun.

Kuopion kaupunki
Tarkastuslautakunta
Tarkastustoimisto

5.9.2023

Strategia-linkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Trendi ja viimeisin saatavissa oleva tieto	Vastuutaho	Tilanne 30.6.	Tarkastuslautakunnan arvio
4.4. Kestävä talous	Uudistamme konsernin toimintaa kunnan roolin muutoksen mukaisesti ja olemme vastuullinen ja aktiivinen omistaja. Edellytämme omistamiemme yhteisöjen toimivan tehokkaasti ja tuloksellisesti strategian toteutumista tukien.	Konsernitulos Konsernilainojen määrä € / asukas		ELKO		 Mittaritietoja ei ole saatavilla. Kuopion kaupungin omistajapolitiikan päivitys on käynnistynyt osana Toimintakykyiset kaupunkikonsernit -verkostotyötä.

Tarkastuslautakunnan laskelman mukaan valtuusto on asettanut 45 talousarviotavoitetta, joita seurataan useilla eri mittareilla. Mittareita on yhteensä 86. Toiseen osavuosikatsaukseen oli saatu vain osa talousarviotavoitteita koskevien mittareiden väliaikatiedoista.

Kuopion kaupunki
Tarkastuslautakunta
Tarkastustoimisto

5.9.2023

Suorituskyky, taloudellisuus- ja vaikuttavuusmittarit

Mittarin nimi ja mittari	Tavoite 2023	Toteuma 30.6.2023	Tarkastuslautakunnan arvio
Joukkoliikenteen matkustajamäärä (matkustajaa vuodessa)	7 000 000	4 180 000	Toteutuu.
Teatterin ison salin täyttöaste (%)	70	63	Toteutuu.
Päiväkotien täyttöaste / haja-asutusalue (%)	96	93	Toteutuu.
Päiväkotien täyttöaste / taajama-alue (%)	99	98	Toteutuu.
Toimitilojen kokonaisneliömäärä (brm ²)	646 700	658 467	Ei toteudu.
Ulkoa vuokrattujen tilojen kokonaisneliöt (m ²)	50 900	59 136	Ei toteudu.
Työmarkkinatuen kuntarahoitusosuus (M€)	11,964	6,015	Toteutuu.
Kunnossapidon talvihoidon kustannukset (€/km)	7 614	-	Ei voida arvioida.
Kansalaisopiston nettokustannus €/opetustunti (€)	76,8	69,5	Toteutuu.
Varhaiskasvatuksen toimintamenot 0–6-vuotiaista lasta kohden (€)	12 271	6 402	Toteutuu.
Perusopetuksen toimintamenot euroa per 7–15-vuotias lapsi (€)	10 958	5 612	Toteutuu.
Keskimääräinen tilakustannus (€/brm ² /kk)	11,31	11,28	Toteutuu.
Kunnossapidon talvihoidon asiakastyytyväisyys (Asteikko 1–5)	3,6	3,65	Toteutuu.
Kirjastopalvelujen lainat/asukasmäärä (kpl)	17,6	8,2	Ei toteudu.
Alle 20-vuotiaiden asiakaskäyntien määrä Kuntolaakson uimahallipalveluissa (kpl)	105 000	65 759	Toteutuu.
Varhaiskasvatukseen osallistuminen 0–6-vuotiaista (%)	74,0	78,4	Toteutuu.
Purettujen rakennusten kokonaisneliöt (brm ²)	6 700	1 909	Ei toteudu.

Konserniyhtiöille asetetut sitovat tavoitteet

Yhtiö	Tavoite ja mittari	Tavoite-taso 2023	Toteuma 6/2023	Tarkastuslautakunnan arvio
Kuopion Energia Oy	Liikevaihto M€	105,0	66,4	Toteutuu.
	Tuloutus omistajalle M€	9,0	6,0	Toteutuu.
	Käyttökate-%	35,0	44,0	Toteutuu.
	Omavaraisuusaste %	35,0	36,9	Toteutuu.
Kuopion Pysäköinti Oy	Liikevaihto M€	3,4	1,9	Toteutuu.
	Tilikauden tulos M€	-0,2	-0,4	Ei toteudu.
	Omavaraisuusaste %	85,3	90,1	Toteutuu.
Kuopion Opiskelija-asunnot Oy	Liikevaihto M€	11,2	5,6	Toteutuu.
	Tilikauden tulos M€	0,0	2,0	Toteutuu.
	Käyttöaste %	93,0	92,7	Toteutuu.
	Asuinneliövelka €/asm ²	670	656	Toteutuu.
Niiralan Kulma Oy	Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	1,1	3,5	Toteutuu.
	Käyttöaste %	97,5	97,2	Ei toteudu.
	Asuinneliövelka €/asm ²	<600	522	Toteutuu.
	Kiinteistöalan energiatehokkuussopimuksen vuokra-asuntoyhteisöjen toimenpideohjelma (parannus prosentteina vuoden 2015 tasosta)	6,5	-	Toteutuu.
Kuopion Vesi Oy	Liikevaihto M€	33,7	15,9	Ei toteudu.
	Tuloutus omistajalle, korot M€	4,3	2,1	Toteutuu.
	Henkilöstön työhyvinvointi, sairauspoissaolot pv/htv	10,0	8,9	Toteutuu.
Savonia-ammattikorkeakoulu Oy	Liikevaihto M€	60,0	31,2	Toteutuu.
	Suoritetut tutkinnot kpl	1 460	796	Toteutuu.
Kiinteistö Oy Kuopion Koulutilat	Liikevaihto M€	0,9	0,5	Toteutuu.
	Tilikauden tulos M€	0,0	0,0	Toteutuu.
Kiinteistö Oy Kuopion Keskusenttä	Liikevaihto M€	0,2	0,2	Toteutuu.
	Tilikauden tulos ennen veroja	0,0	0,0	Toteutuu.
Kiinteistö Oy Kuopion Luukas	Tilikauden tulos M€	0	0,1	Toteutuu.
Servica Oy	Liikevaihto M€	111,3	74,0	Toteutuu.
	Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja M€	2,0	2,5	Toteutuu.
	Asiakastytyväisyys kehittyvä vuodesta 2022 (nykyiset asiakkaat) asteikko 0-5	-	-	Ei voida arvioida.
	Henkilöstön sairaus- ja tapaturmapoissaolot vähenevät edellisestä vuodesta 1 kalenteripäivää/hlö	19,8	10,39	Toteutuu. Toteuma v. 2022 21,5.
	HVA:n haltuunotto ja sopimuksen mukainen toiminta. Poikkeamien määrä Q2 - Q4 suhteessa liikevaihtoon säilyy vuoden 2022 tasolla. Poikkeamia* / 1 milj. euroa. (*poikkeama sopimuksessa määritellyssä palvelutasossa)	Q2/2022: 0,67	1,9	Ei voida arvioida. Liikevaihto 30.6.2023 on 74 milj. €. Poikkeamia vuonna 2023 140,6 kpl (1,9*74 milj. €) Vuonna 2022 vastaavana ajankohtana poikkeamia 49,58 kpl (0,67*74 milj. €)
Mestar Kuopio Oy	Liikevaihto M€	35,0	18,1	Toteutuu.
	Tilikauden tulos M€	0,5	0,6	Ei toteudu.
Järviseudun Työterveys Oy	Liikevaihto M€	11,5	6,1	Toteutuu.
	Tilikauden tulos M€	0,6	-0,7	Ei toteudu.
	Omavaraisuusaste %	72,0	71,8	Toteutuu.
	Asiakastytyväisyys (4-10)	9	ei mitattu	Ei voida arvioida.

Tarkastuslautakunta arvioi, että konserniyhtiöille asetetuista 36 tavoitteesta 28 toteutuu ja viisi jää toteutumatta. Kolmea tavoitetta ei voida arvioida.

Kuopion kaupunki
Tarkastuslautakunta
Tarkastustoimisto

5.9.2023

Sidonnaisuusilmoitukset

Sidonnaisuusilmoituksissa tapahtuneita muutoksia on käsitelty tarkastuslautakunnan kokouksissa säännöllisesti ja ne tuodaan vuosittain valtuustolle tiedoksi. Ajantasainen yhteenveto sidonnaisuuksista on nähtävissä kaupungin verkkosivuilla: Sidonnaisuudet - Kuopio

Sidonnaisuuksien ilmoitusvelvollisuus on rajattu koskemaan kunnan keskeisiä luottamushenkilöitä ja johtavia viranhaltijoita. Luottamushenkilöistä ja viranhaltijoista ilmoitusvelvollisia ovat:

- valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat
- kaupunginhallituksen jäsenet, varajäsenet, esittelijä
- omistajaohjausjaoston jäsenet, varajäsenet, esittelijä
- lähidemokratiajaoston jäsenet, varajäsenet, esittelijä
- lautakuntien puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat, esittelijät
- kaupunkirakennelautakunnan sekä ympäristö- ja rakennuslautakunnan osalta myös jäsenet ja varajäsenet

Tarkastuslautakunta suosittelee asianosaisia tarkastamaan omat sidonnaisuustietonsa ja päivittämään ne tarvittaessa.

Vuoden 2022 arviointikertomuksen havaintoihin saadut vastineet

Kaupunginhallitus on käsitellyt vuoden 2022 arviointikertomuksessa pyydetyistä vastineista tehdyn yhteenvedon kokouksessaan 4.9.2023 ja päättänyt lähettää sen tiedoksi valtuustolle.

Tarkastuslautakunta kiittää omalta osaltaan vastineista ja toteaa, että vastineissa on nähtävissä yhtenäinen käsitys asioiden nykytilasta ja kehittämiskohteista.

Taulukko arviointivuoden 2021 jälkiseurannassa olevista ja arviointivuoden 2022 havaintojen vastineista on esitetty alla.

Taulukon selitteet: 👍 Etenee 🚫 Ei etene tai etenee hyvin hitaasti 🤔 Etenee osittain

Arviointivuoden 2021 jälkiseuranta		
Keskeiset arviointihavainnot	Vastuualueen vastine	Tarkastuslautakunnan arvio
Talousarviotavoitteiden toteutumaa kuvaavien mittarien puutteet ja epäselvyydet mittareiden esitystoissa.	Mittaritiedoissa on useita ongelmia: <ul style="list-style-type: none"> - valtakunnalliset mittarit päivitetään kerran vuodessa tai joka toinen vuosi - tieto päivittyy myöhemmin kuin tilinpäätös laaditaan - ajantasaisen tiedon hankkiminen on kallista - useat mittarit mittaavat kohdetta epäsuorasti - mittareihin tehdään sisäisiä muutoksia Kuntaliiton ja suurten kaupunkien aloitteesta on käynnissä	👍 Mittareitten kehitystyö on käynnissä.

Kuopion kaupunki
Tarkastuslautakunta
Tarkastustoimisto

5.9.2023

	Datahuonepilotti, jonka tavoitteena on saada ajantasaisempaa tietoa päätöksenteon tueksi.		
Selkeät toimenpiteet työhyvinvoinnin parantamiseksi ja työn houkuttelevuuden lisäämiseksi sekä esimiestyön arviointi ja kehittäminen	Koulutusohjelma tukee esihenkilötyötä. Työnantaja tukee koulutautumista enintään 10 pv/vuosi palkallisesti. Esimiestyön arviointi henkilöstökyselyllä, kehityskeskustelulla ja CAF-arvioinnilla. Aino-työkykyjohtamisjärjestelmä ja Intro-perehdyttämälusta on otettu käyttöön. MonetTieto-HR -raportointijärjestelmä (henkilöstötunnuslukuja) 8/2023. Keskitetyllä työhyvinvointirahalla on tuettu työyhteisöjä. Tehdään työterveysyhteistyötä työterveyshuollon ja Kevan kanssa. Työsuojelun toimintaohjelma on päivitetty. Työsuojelukoulutusta on kehitetty. Ennakoiva rekrytointi ja yhteistyö oppilaitosten kanssa. Hallinnon keskittäminen HALTUUN-hankkeessa, vaihe yksi toteutettu. Etätyömahdollisuudet, liikuntakerho, työmatkatuki ja e-Passi.		Työhyvinvoinnin edistämiseksi on runsaasti toimenpiteitä.
Varhaisen tuen tarpeen arvioinnin resurssien varmistaminen	Koulukuraattoriresurssi on Kuopiossa nyt myös Hyvinvointialueen myötä erinomaisella tasolla. Tällä on osaltaan vaikutusta myös varhaisen tuen toteutumiseen arjessa. Erityisopettajaresurssia pyritään lisäämään jatkossa. Esitys sisältyy v. 2024 talousarvioesitykseen. Lisäksi varhaisen tuen arviointia pyritään kehittämään henkilöstön täydennyskoulutuksella, uusilla hanketoiminnoilla ja yhteistyöllä muiden palveluiden kanssa, mm. yhdessä aika -toimintamalli on kaupungissa erityisesti varhaiskasvatuksessa aktiivisessa käytössä. Henkilöstöä koulutetaan tunnistamaan tuen tarpeita ja tuntemaan palveluvalikkoa, jotta tuen tarpeessa olevat osattaisiin ohjata tarvitsemansa tuen piiriin mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Noudatetaan kolmiportaisen tuen periaatteita. Inklusiohankkeen avulla on tuettu varhaisen tuen tarpeen arvioinnin resurssien arvioimista kouluilla.		Saatujen selvitysten mukaan koulukuraattoriresurssi on saatu hyvälle tasolle.
Kaupungin reagoitakyky henkilöstön työtyytyväisyyden muutoksiin	Henkilöstökyselyt, joissa otetaan käyttöön vuosikello, jolla pyritään vaikuttamaan vastausprosenttiin. Epäasiallisen käytöksen ohje on päivitetty. Työyhteisöissä havaittuihin haasteisiin on puututtu ja esihenkilöiden valmiuksia vaikeiden asioiden puheeksi ottoon on lisätty mm. koulutuksen avulla. Työhyvinvointisuunnitelmat. Kehityskeskustelut. Tehtäväkuvien tarkastaminen ja työn vaativuuden arvioinnit.		Vuosikellon käyttöönoton myötä vältetään kyselyiden päällekkäisyyttä ja motivoidaan työntekijöitä vastaamaan. Uutta kyselyä ei ole vielä tehty.
Sisäisen tarkastuksen resurssien turvaaminen	Kaupunginkansliaan on hallintojohtajan alaisuuteen rekrytoitu sisäinen tarkastaja, joka aloitti tehtävässään 1.9.2023.		Sisäisen tarkastajan saaminen ei riitä kaupungin tarkastustoiminnan saattamiseksi vaadittavalle tasolle. Sisäisen tarkastuksen raportointi ei ole vielä riittävää.

Arviointivuoden 2022 havainnot		
Keskeiset arviointihavainnot	Vastuualueen vastine	Tarkastuslautakunnan arvio
Toimenpiteet riittävän varahenkilöjärjestelmän toteuttamiseksi koulupuolella.	Perusopetuksessa oli varahenkilöjärjestelmäkokeilu n. 10 v sitten. Kokeilussa oli 8 varahenkilöä ja perusopetuksen kouluja yli 30. Kokeilu osoitti monia haasteita: <ul style="list-style-type: none"> - Epidemia-aikoina opettajista n. 10 – 20 % on poissa, joten varahenkilöitä tarvittaisiin huomattavasti enemmän. Resurssi oli riittämätön. - Varahenkilöinä oli sekä luokan- että aineenopettajia. Vaikka heillä oli opettajan kelpoisuus, he eivät olleet aina kelpoisia tarvittavaan sijaisuuteen. 	 Rehtorit eivät näe varahenkilöjärjestelmää tarpeelliseksi. Sen sijaan koulut hyötyisivät mobiilisovelluksella toimivasta sijaispankista.

Kuopion kaupunki
Tarkastuslautakunta
Tarkastustoimisto

5.9.2023

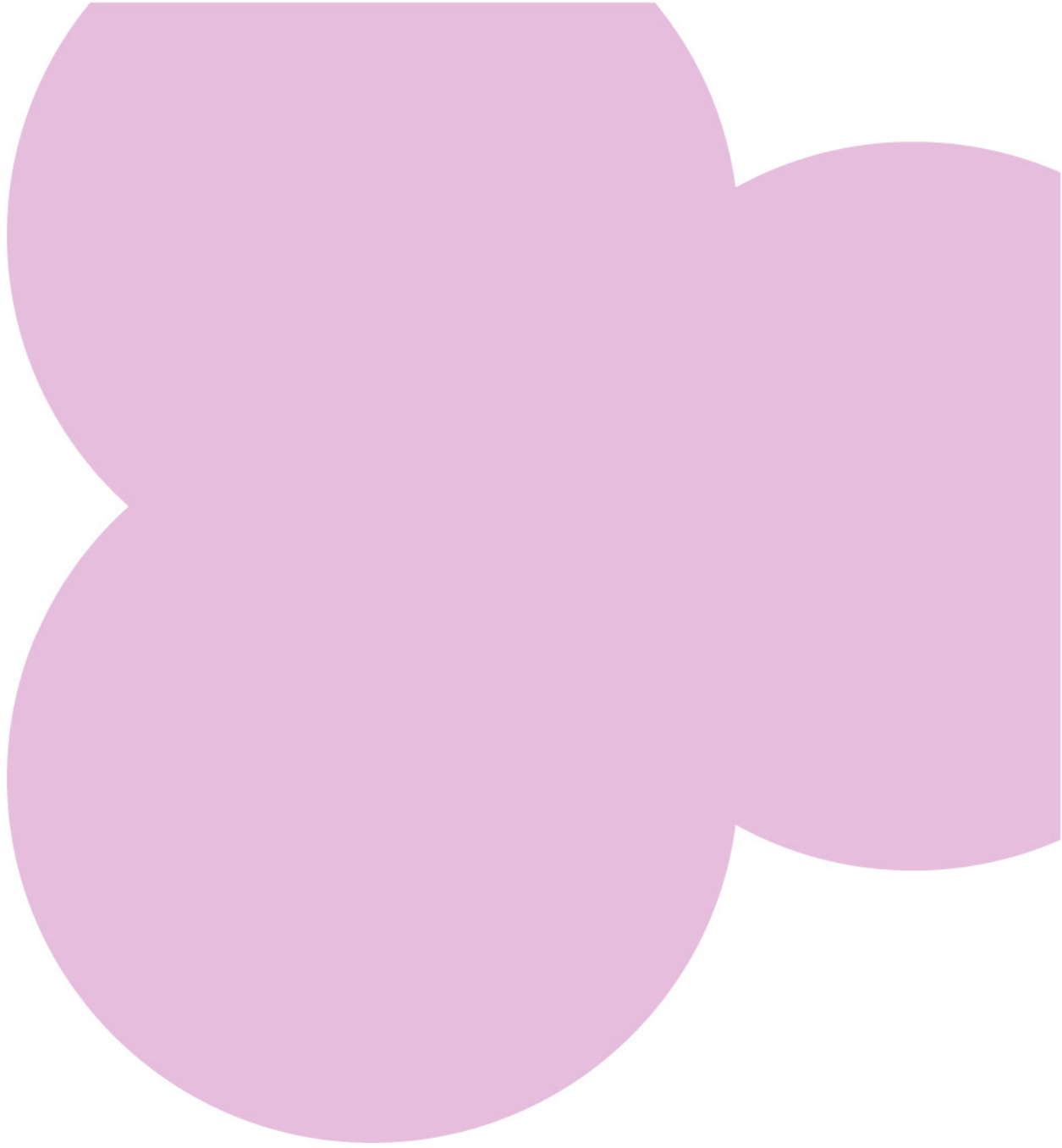
	<p>- Järjestelmä oli kallis eikä siitä ollut riittävästi hyötyä.</p> <p>Rehtoreiden kanssa käytyjen keskustelujen perusteella varahenkilöjärjestelmän toteuttaminen ei ole ykkösprioriteetti. Rehtorit eivät toivo, että nykyiset sijaisrahat ohjattaisiin varahenkilöjärjestelmään, koska nykyisen muotoinen sijaisten palkkaaminen on kustannustehokkaampaa. Mahdollista lisäresurssia tarvittaisiin mieluummin esim. tuen kehittämiseen tai luokkakokojen pienentämiseen. Varahenkilöjärjestelmän sijaan koulut hyötyisivät mobiilisovelluksella toimivasta kaupungin sijaispankista, jota kehitettäisiin ja ylläpidettäisiin (Kuntarekry). Osa kouluista olisi kiinnostunut kokeilemaan yksityistä henkilöstövuokrausta.</p>		
<p>Ehkäisevän päihdetyön resurssien varmistaminen.</p>	<p>Ehkäisevän päihdetyön resurssointi Kuopiossa on tällä hetkellä 1 henkilötyövuosi. Ehkäisevän päihdetyön koordinaattorin työ kohdistuu kaikkiin kuntalaisiin (eri ikäryhmät), kaikkiin eri päihteisiin, mukaan lukien rahapelaamiseen, ja lisäksi koordinaattori pyrkii yhdessä hyvinvointikoordinaattorin kanssa huomioimaan myös mielenterveyden edistämisen; tätä tärkeätä tematiikkaa resurssimme riittävät vain hipaisemaan. Erilaisten verkostojen ja koordinaation lisäksi ehkäisevän päihdetyön koordinaattorin työtä on tiedon tulkinta ja välittäminen yhteistyöryhmille ja kuntalaisille, tapahtumien ja koulutusten järjestäminen, monialainen työ kunnan eri palvelualueilla, viestintä ja sosiaalinen media, monialainen turvallisuustyö ja väkivallan ehkäisytyö sekä lukuiset ”ajankohtaiset ja akuutit” tehtävät.</p> <p>Käytännössä kaikkea edellä mainittua on mahdotonta toteuttaa yhden henkilön työajalla ja usein joutuu priorisoimaan tekemistä ja painottamaan esim. lapsiin ja nuoriin kohdistuvia toimenpiteitä. Keskeisiä työn osa-alueita jää tekemättä tai joutuu tekemään kiireessä, mikä lisää työkuormaa.</p> <p>Avainasemassa ehkäisevän päihdetyön resursoinnissa on tiivis yhteistyö järjestöjen kanssa, mikä toteutuu jo erittäin hyvin, mutta ei poista faktaa Kuopion kaupungin oman työntekijäresurssin riittämättömyydestä ottaen huomioon ehkäisevän päihdetyön erittäin suuren merkittävyyden kuopiolaisten hyvinvoinnin ja työkyvyn edistämisessä.</p>		<p>Ehkäisevän päihdetyön resurssi on riittämätön.</p>
<p>Asukastupaverkostoston supistamisen vaikutus palvelujen saatavuuteen ja kaupungin toiminnan tulokellisuuteen.</p>	<p>Vuonna 2019 asukastupatoimintaan kuului 12 asukastupaa ja vakituisessa tehtävässä 11 työntekijää. Asukastuvista lakkautettiin viisi ja kuusi työntekijää vähennettiin. Kansalaistoiminnan palveluiden hallinnoimia tiloja on Männistö, Rypysuo, Nilsia ja Karttula ja lisäksi toimintaa on neljässä kirjastossa, yhdessä seurakunnan tilassa ja yhdessä hyvinvointialueen tilassa. Myös ulkotapahtumia järjestetään. Käyntien määrät ovat puolet vuoden 2019 tasosta.</p> <p>Kulut ovat pienentyneet pysyvästi.</p>		<p>Palvelu on merkittävästi supistunut.</p>
<p>Toimenpiteet pitkäaikaistyöttömyyden vähentämiseksi.</p>	<p>Vuoden 2023 talousarvion valmistelun yhteydessä kuntakokeilun asiakastyöhön kohdennettiin lisäresursseja yhteensä 10 henkilötyövuoden verran. Näiden lisäresurssien ansiosta työntekijäkohtaisia asiakasmääriä saadaan painettua n. 120 asiakkaaseen työntekijää kohden. Rekrytoinnit on saatu valmiiksi 5/2023, joten henkilöstölisäyksen vaikutukset pitäisi näkyä kesälomakauden jälkeen.</p> <p>Työllistymistä edistäviin palveluihin on pystytty lisäämään oma-avaintaja- ja työkykykoordinaattoriresursseja suunnitelmien mukaisesti.</p>		<p>Kuntouttavaan työtoimintaan ei ole saatu ohjattua asiakkaita alkuvuoden aikana.</p>

	<p>Yhteistyö Päihdepalvelusäätien kanssa.</p> <p>Vuoden 2023 aikana on käynnistetty useita uusia palveluita, joilla pitkään työttömänä olleiden työllistymispoluille siirtymistä saadaan tehostettu. Tällaisia palveluita ovat</p> <ul style="list-style-type: none"> - tehostettu kontaktointi ja palveluohjaus 1000 päivää työttömyyden perusteella työmarkkinatukea saaneille asiakkaille - Stand by me -valmennus, jossa asiakkaalle etsitään työtä tai työkokeilupaikkaa - yhteistyö henkilöstöpalveluyritysten kanssa - lisisti Töihin -mallin käyttö - välityömarkkinatoimijoiden työllistämistoiminta. Esimerkiksi Elävä-säätiön kanssa on lähdetty kehittämään vieraskielisten rekrytointia ja palveluihin ohjaamista sekä yritysyhdyspintatyötä. - tuettu työkokeilu välityömarkkinatoimijoilla alkaa uutena ostopalveluna 6/2023 		
<p>Lukiolaisten oppimisen tuesta huolehtiminen</p>			<p>Vastinepyyntö on jäänyt tekemättä.</p>
<p>Oppimistulosten seuraaminen huomioiden lukioon siisään tulevien lähtötaso</p>	<p>STT:n lukiovertailussa verrataan lukioiden ylioppilaskirjoitusten tuloksia opiskelijoiden lähtötasoon eli kolme vuotta sitten lukionsa aloittaneiden peruskoulun päättötodistusten keskiarvoihin. Jatkossa lukioiden opetuksen laatumittareita kehitetään.</p>		<p>Opetuksen laatua ei voida arvioida saatujen tietojen perusteella.</p>
<p>Hiukkaspäästöjen määrä ja toimenpiteet, joilla asetettuihin tavoitteisiin päästään</p>	<p>Vuoden 2022 yhteenvetoraportti ilmanlaadun mittaustuloksista on viimeistelyä vaille Aeri Oy:llä, mutta siitä voi hiukkasten osalta todeta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hengitettävien hiukkasten (PM₁₀), peräisin katupölystä, rakennustyömailta, maaperästä) kaikki raja-arvot alituivat vuonna 2022. WHO:n vuorokausiohjearvo ylittyi Maaherrankadulla, Savilahdessa ja Tasavallankadulla ja WHO:n vuosikeskiarvoa sivuttiin Savilahdessa ja Tasavallankadulla. Kansallinen ohjearvo ylittyi katupölyyksen huhtikuussa Maaherrankadulla, Savilahdessa ja Tasavallankadulla. - Pienhiukkasten (PM_{2,5}), peräisin autojen pakokaasuista, puun pienpoltosta, muusta palamisesta, 80 % kaukokulkeumaa) raja-arvo alittui. WHO:n vuorokausiohjearvo ylittyi Maaherrankadulla, Savilahdessa ja Tasavallankadulla, WHO:n vuosiohjearvo alittui kaikilla mittausasemilla (Kurkimäki, Maaherrankatu, Niirala, Savilahti, Tasavallankatu). Pienhiukkasten kansallinen alitumisen pitoisuuskatto alittui kaikilla mittausasemilla myös. Kansallisia ohjearvoja pienhiukkasille ei ole. <p>Katupölyn (PM₁₀) torjunnassa tällä hetkellä akuutteja asioita, joita koetetaan taklata, ovat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - katujen ja etenkin pääväylien (kuten moottoritie) kunnossapidon tehostaminen ja tehokkaampien menetelmien hakeminen (pääväylillä tähän pyritään mm. kehittämällä urakkasopimuksia sellaisiksi, joissa katupölyn torjunta otetaan paremmin huomioon) 		<p>PM₁₀ -hiukkaset ovat merkittävä viihtyvyystekijä. PM_{2,5} on ilmeinen terveyshaitta. Hiukkasten määrää seurataan tiiviisti. Katupölytutkimuksen myötä katupölyn torjuntaa on pystytty tehostamaan.</p>

Kuopion kaupunki
Tarkastuslautakunta
Tarkastustoimisto

5.9.2023

	<ul style="list-style-type: none"> - keskustan ajonopeuksia pudotetaan / pääväylien nopeusrajoituksista puhutaan (mitä suurempi ajonopeus, sitä suurempi katupölypäästö) - kitkarenkaiden käytön edistäminen (kitkoilla katupölypäästö on pienempi, eikä ole nopeudesta riippuva kovin paljon) - katu- ja tiepäällysteiden laadun huomioon ottaminen katupölyn torjunnassa - kasvillisuuden vaikutus pääväylien varsilla - hiekoitusmateriaalien laatu ja siihen vaikuttavat tekijät (myös kierrätettävät materiaalit, jotka ovat hieman kysymysmerkki) / hiekoitusmateriaalien eri käyttövaihtoehtoja tutkitaan - EU:ssa valmistellaan päästörajoja autojen jarrujen ja renkaiden pölypäästöille <p>Pienhiukkaset (PM_{2,5}) ovat pääosin kaukokulkeumaa. Mutta paikallisesti päästöihin vaikuttavat seuraavat asiat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ajoneuvojen ja työkoneiden kiristyvät pakokaasupäästöjä koskevat päästörajoitukset (PM_{2,5}-päästöt näistä pienenevät koko ajan) - puun pienpoltolle uusille tulisijoille on tulossa päästöraajat EU:ssa - puun pienpolttoon on pyritty vaikuttamaan myös kansallisella tasolla useiden vuosien ajan infokampanjoilla, jota on kohdistettu nuohoojille, kuluttajille, puukiukaiden ostajille jne. - puun pienpoltton savukaasuvalituksia varten on uudet viiranomaisohjeet ja valitukset pyritään käsittelemään tehokkaasti - puun pienpolttoa on pyritty ottamaan huomioon myös uusien pientaloalueiden kaavoituksessa (tosin vaikea asia) 		
--	---	--	--

KUOPIO.

www.kuopio.fi